

Cassà i la Gavarra a la Guerra de la Independència

LA vocació del nostre poble a finals del segle XVIII era, encar, agrícola. Ramiro Madí en la seva *Historia del Gremio Corchero* ens diu que en el llibre de Registres de Matrimonis de l'Església Parroquial hi va trobar per primera vegada esmentat l'ofici de taper el dia set de maig de l'any 1760 a nom del contraient Francisco Malavila Marranxa. Ens cal aclarir que aquest adjectiu es troba solament per primera vegada en els Registres de les parròquies taperes a partir del 1756 (Palamós). Emperò no cal pas oblidar que el suro es manipulava des de segles abans de la era cristiana. Els grecs parlen de l'obtenció del suro de l'alzina surera, originària del Pirineu, que utilitzarien per tapar ànfores; construir ruscós per els aixams d'abelles; flotadors de les xarxes marineres i com a material lleuger emprat per la confecció del calçat de les dones. Molt més ençà en trobem referències en una versió al castellà, feta pel meu recordat professor August Pi Suñer, de l'obra de Hooke Robert (*Micrographie*), editada per primera vegada a Londres a l'any 1665. L'històleg anglès ens diu: «Corté una lámina muy delgada de corcho y la coloqué ante el microscopio, iluminándola intensamente y pude comprobar que estaba todo él perforado y lleno de poros como un panal de miel». Veus ací com aquests espais buits observats en les estructures microscòpiques del suro, donaren lloc al nom de cèl·lula que és l'organització més elemental dels éssers vius.

La gent d'ara ignorarà una anècdota cassanenca que antany fou celebrada: Hi havia a Cassà un músic bon xic pintoresc que li deien en Naixi-Craquetes. Trobant-se una vegada amb la seva cobla-orquestra tocant en un poble de la província de Barcelona donà la casualitat que aquells mateixos dies hi sojornés un general cèlebre pel seu temperament polític. Era un militar de mentalitat liberal el que vol dir contemporitzador. Es deia Arseni Martínez Campos. A aquest bon senyor li va cridar l'atenció veure com els músics tocaven un instrument a l'envelat, cantaven el Kirie a l'ofici de Festa Major i reflessin la tenora o el tiple, puix que pel cas és igual, a les ballades de plaça. El general volgué fer partícipes als músics de la seva descoberta i s'acostà, al «tablado» exclamant: «¿Se han dado ustedes cuenta del mérito de su trabajo?». Naixi –en realitat Nasi– no el deixà pas continuar i sense pensar-s'hi gaire exclamà: «Y además, mi general, todos somos taponeros».

Segurament que els cassanencs del XVIII que vivien de l'exercici laboral del suro el manipularien i vendrien pel seu compte i a més a més conreuarien algun saió on hi collirien les patates i hortalisses per l'any.